

Студијски програм: ОАС Географија
Назив предмета: Историјска географија
Наставник/наставници: Милица Соларевић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
Циљ предмета Упознавање студената са интердисциплинарном основом историјске географије кроз историјски и географски приступ. Упознавање са три кључна елемента која чине основу предмета: историјска збивања, географски елементи, географски фактори. Разумевање узајамног односа човека и историјских дешавања у одређеном простору, односно законитости развоја људског друштва и промена које су настале у прошлости на Земљиној површини (географски оквири, фактори и генеза цивилизација). Основни циљ предмета је разумевање и стицање знања о процесима, везама, односима или делатностима у географском простору који мењају просторне садржаје и организацију простора, остављајући за собом материјалне садржаје у новом облику или на другом месту на географској површини.
Исход предмета По завршетку овог курса студенти ће бити у стању да разумеју и повезују однос природних и друштвених фактора средине и историјских дешавања. Прмењујући стечена знања студенти ће бити оспособљени да објашњавају процесе, односе и рефлексије у географском простору настале прожимањем комплексних географских фактора и историјских дешавања, са циљем разумевања објективне просторне стварности. На тај начин студенти ће разумети законитости у развоју и променама људског друштва и моћи да објасне садашње, а предвиде будуће шравце развоја одређеног географског простора и свих његових елемената.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефиниција, предмет, циљ и задатак историјске еографије, однос историје и географије, методолошки приступ, периодизација развоја друштва и друштвених система, веза између природних и друштвених географских фактора и историјских збивања, појам културе и цивилизације. Стари век: Географски оквири, елементи, фактори и генеза цивилизација. Преглед настанка, развоја и промена граница на простору Месопотамије, Египта, Феникије, Израела, Грчке и Рима, цивилизације на простору Северне и Јужне Америке, Источне цивилизације. Средњи век: Развој и нестанак цивилизација. Међусобни утицаји и прожимања религија, сеоба народа на развој држава и промене граница као и миграторне промене на простору Византије и Европе. Улога цркве у друштву (феудални поредак и друштвени односи, црква), промене друштвених система, економских поредака и токова, промене политичке мапе Европе и света. Нови век: Европа у експанзији - Велика географска открића, последице открића и промене у друштвеним и економским системима. Реформација и верски сукоби, генеза капитализма. Индустриска револуција, амерички рат за независност, Француска буржоаска револуција, епоха Наполеона, друга индустриска револуција, колонијална експанзија, Први светски рат, стварање модерних држава. Савремено доба: Версајски поредак, Други Светски рат, блоковска подела, научни и технолошки развој, настанак уједињене Европе. <i>Практична настава</i> У оквиру практичне наставе (вежби) студенти се упознају са најважнијим географским факторима и условима настанка, развоја и нестанка на примеру појединих цивилизација и градова (климатски елементи и фактори, рељеф, близина мора, природне катастрофе и слично) и у складу са тим израђују самостални истраживачки рад/семинарски.
Литература Гавриловић, Д. (2011). Цивилизације и културе 1450 – 2000. Нови Сад: Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет, Департман за географију, туризам и хотелијерство. Djurant, V. (2004). Istočne civilizacije. Istorija civilizacije. Beograd: Narodna knjiga – Alfa. Djurant, V. (20004). Cezar i Hrist. Istorija civilizacije. Beograd: Narodna knjiga – Alfa. Грчић, М. (2014). Географија култура и цивилизација. Београд: Географски факултет Универзитета у Београду. Доступно на линку https://www.academia.edu/33499183/Mirko_Grcic_GEOGRAFIJA_KULTURA_I_CIVILIZACIJA_PDF_pdf
Допунска литература Благојевић, М. (1983). Преглед историјске географије средњевековне Србије, Зборник Историјског музеја Србије, 20: 45-126. Доступно на линку (https://imus.org.rs/wp-content/uploads/2016/09/z-37845.pdf)

Грчић, М. (2005). Културни ареали европске цивилизације. Зборник радова – Географски факултет Универзитета у Београду, 53: 23-44. Доступно на линку <https://scindeks-clanci.ceon.rs/data/pdf/0351-465X/2005/0351-465X0553023G.pdf>

Број часова активне наставе: 3		Теоријска настава: 2	Практична настава: 1
Методе извођења наставе			
Метода усменог излагања, метода разговора, илустративно-демонстративна метода, рад са текстом.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	0-5	писмени испит	30-45
активности у току вежби / практична настава	0-5	усмени испит	
колоквијум-и	20-40		
самостални истраживачки рад	0-5		